

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-23
لجنة الانتخابات المركزية للكنيست 23
The Central Elections Committee for the 23rd Knesset

Justice Neal Hendel
Supreme Court of Israel
Chairman of the Central Elections Committee

قاضي نيل هندل
المحكمة العليا
رئيس لجنة الانتخابات المركزية

השופט ניל הנדל
בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תב"כ 36/23

העותר: יוגב עזרא

נגד

המשיבים: 1. טלזר 019 שירותי תקשורת בינלאומיים בע"מ
2. אלמוני – שולח המסרונים
3. הליכוד תנועה לאומית ליברלית

המבקשת להצטרף
כ"ידידת בית משפט": אל-ספאם (ע.ר.) 580607182

עתירה לצו מניעה לפי סעיף 17 ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959

בשם העותר: בעצמו
בשם משיבה 1: עו"ד אורי קסיר; עו"ד ספיר גרון
בשם משיבה 3: עו"ד אבי הלוי
בשם המבקשת להצטרף
כ"ידידת בית משפט": עו"ד זיו גלסברג

החלטה

1. מונחת לפני עתירה שעניינה מסרונים אנונימיים שנשלחו, לטענת העותר, בניגוד להוראות הדין. בגדרי העתירה נתבקשתי להורות למשיבה 1 לחשוף את זהות הגורם ששלח באמצעותה מסרונים אלו, וכן להורות לאותו גורם להימנע ממשלוח המסרונים האמורים. עניינה של החלטה זו הוא במישור הראשון בלבד – דהיינו באשר לחשיפת זהות הגורם ששלח את המסרונים. החלטה משלימה תתקבל בהמשך.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس, 9195015
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني: VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirot.gov.il

בין הימים 20.2.2020-21.2.2020 נשלחו לעותר מספר מסרונים, אשר נחזו להישלח ממספר שאותו מפעילה משיבה 3 כדרך קבע. אלא שמבירור שערך העותר, עולה כי מסרונים אלו לא נשלחו על-ידי משיבה 3, אלא על-ידי גורם אלמוני שככל הנראה התחזה למשיבה 3. המסרונים הכילו תוכן שנועד, על פני הדברים, להפחיד את קוראיהם שמא דלף מידע על אודותיהם. להלן מספר דוגמאות להודעות שנתקבלו:

"פעילים יקרים, תודה על שבחרתם להשתתף בקמפיין הליכוד. למרבה הצער התברר שאפליקציית אלקטור מסכנת את בטחונכם ולכן יש להסיר אותה באופן מיידי על מנת להגן על מכשירכם. פרטים נוספים יסופקו לכם ישירות על ידי רכז האזור"

"חברים יקרים, כל תמונותיכם גובו בהצלחה לענן וישותפו בקרוב בין כל הפעילים על מנת ליצור תחושת משפחתיות, כי הליכוד זו משפחה! על מנת לייצר חוויה מיטבית אנא אפשרו גישה לשירותי המיקום שלכם. להסרה השיבו: הסר"

ויובהר. הקורא המקבל את המסרון סבור שהוא נשלח מטעם מספר שמפעילה משיבה 3, כשבפועל הוא נשלח מטעם מספר אחר, הנמצא בבעלות משיבה 1.

2. בפי העותר מספר טענות, אך הרלוונטית לענייננו היא הטענה כי המסרונים האמורים מכילים תעמולת בחירות ובשל כך עליהם להיות מזוהים, בהתאם להוראות חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959 (להלן: החוק) וההחלטה שניתנה בתב"כ 27/21 ישראל ביתנו נ' שמיר מערכות ומפעלים בע"מ (26.3.2019) (להלן: עניין ישראל ביתנו).

בהתאם להחלטתי מיום 27.2.2020, התבקשה תשובת המשיבים, בגדרה הוריתי כי העתירה והחלטתי יועברו על-ידי משיבה 1 למשיב 2, באמצעי הקשר המצויים בידה. תשובת משיב 2 לא הוגשה עד למועד זה.

משיבה 1 טענה בתשובתה מספר טענות, אשר שתיים מהן מצריכות התייחסות בענייננו. האחת היא שהמסרונים אינם מכילים תעמולת בחירות והמשמעות היא שאין צורך לחשוף את זהותו של מי ששלח אותם. הטענה השנייה מתייחסת לכך שלגישת משיבה 1, המטרה הדומיננטית שלשמה מבקש העותר שתיחשף זהותו של שולח המסרונים, היא קבלת מידע לצרכי תביעה אזרחית שהוא מעוניין להגיש, ולא כדי להפסיק תעמולת בחירות אסורה.

עמוד 2 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس,
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني:

VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechirof.gov.il

לגישה, במצב דברים זה ההלכה שנקבעה ברע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי, פ"ד סג(3) 664 (1995) (להלן: עניין מור) אינה מאפשרת לעותר לקבל את המידע אותו הוא מבקש. יוער כי משיבה 1 לא הסתייגה מטענתו של העותר לפיה הגורם ששלח את המסרונים, עשה זאת באמצעות מספר הנמצא בבעלות משיבה 1 – ולכן זו תהיה נקודת המוצא העובדתית להחלטה זו.

משיבה 3 צורפה לעתירה כמשיבה פורמאלית בלבד, ומתגובתה עולה כי היא תומכת בעתירה ובעובדות המתוארות בה, לפיהן לא היא זו ששלחה את המסרונים, אלא גורם בלתי מזוהה שהתחזה לה. עוד הובהר כי הוגשה על-ידה תלונה במשטרה בעניין זה.

3. המסגרת הנורמטיבית להחלטה זו הוצגה בהרחבה על-ידי קודמי בתפקיד, השופט ח' מלצר, אשר קבע כי תעמולת בחירות המפורסמת בתקופת הבחירות חייבת להיות מזוהה. זאת, בין אם מדובר בתעמולת בחירות בשלט (לפי סעיף 10(א) לחוק), במודעות בעיתונות (לפי סעיף 10(ב) לחוק), בשילוט חוצות (לפי סעיפים 10א ו-10ב לחוק), ובין אם מדובר בפרסומי תעמולה ברשת האינטרנט והרשתות החברתיות (תב"כ 8/21 בן מאיר נ' הליכוד (27.2.2019) (להלן: עניין בן מאיר)). בהמשך לכך, הובהר כי גם תעמולת בחירות המפורסמת באמצעות מסרונים, נדרשת להיות מזוהה (עניין ישראל ביתנו). כפי שהבהרתי לאחרונה במספר החלטות, פסיקה זו נראית לי כפיתוח רצוי של הדין מבחינת מדיניות משפטית ותכלית החוק (תב"כ 38/23 בן מאיר נ' הליכוד (28.2.2020); תב"כ 33/23 בן גביר נ' Facebook inc. (1.3.2020)).

תחילה יצוין כי בניגוד לטענת משיבה 1, נראה כי המסרונים במקרה דנן מכילים תעמולת בחירות. כזכור, פרסום יהווה תעמולת בחירות אם האפקט הדומיננטי שלו, מנקודת מבטו של הבוחר הסביר, מהווה ניסיון להשפיע על הבוחר (ראו תב"כ 15/21 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' גנץ, פסקה 3 לחוות דעתי (16.2.2020); תב"כ 37/23 פז נ' ראש עיריית תל אביב-יפו, פסקה 2 לחוות דעתי (28.2.2020); בג"ץ 869/92 זווילי נ' יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, פ"ד מו(2) 692 (1992); דג"ץ 1525/15 טיבי נ' מפלגת ישראל ביתנו (23.8.2017); תב"כ 13/21 מפלגת העבודה הישראלית נ' הליכוד תנועה לאומית ליברלית, פסקה 23 והמקורות המאוזכרים שם (18.2.2019)). בענייננו נשלחו המסרונים ימים ספורים לפני הבחירות לכנסת ותוכנם החיל מסרים שנועדו, על פני הדברים, לפגוע במשיבה 3 על-ידי כך שמקבלי המסרונים יסברו כי מידע על אודותיהם דלף כתוצאה מהתנהלותה של משיבה 3. זו

עמוד 3 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشلیم القدس,
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني:

VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechiro.gov.il

התנהלות שעולה לכדי ניסיון להשפיע על הבוחר שלא להצביע למשיבה 3. מכאן שעסקינן במסרונים המכילים תעמולת בחירות.

באשר לטענתה השנייה של משיבה 1, לפיה אין להעביר לעותר את זהות שולח המסרונים, הואיל והוא מעוניין במידע זה לשם הגשת תביעה אזרחית ולא כדי להגביל תעמולת בחירות פסולה. לכך אשיב בשלושה היבטים. ראשית, נראה כי בגדר טיעון זה מנסה משיבה 1 להחיל את הלכת מור תחת המטריה של דיני הבחירות. בקצרה אזכיר כי הלכה זו קבעה, בהקשר של דיני לשון הרע, כי לא ניתן להורות לספקיות אינטרנט לגלות נתונים של משתמשים. אלא שהלכה זו, כפי שנקבעה, אינה רלוונטית לדיני הבחירות, וסוגיה זו כבר נדונה בהרחבה בעניין בן מאיר ובעניין ישראל ביתנו ואיני רואה צורך לחזור על הדברים (להצגה תמציתית של הסוגיה, ראו פסקה 21 בעניין ישראל ביתנו). מדובר במטריות שונות זו מזו – במצב החוקי, בתכליות, באיזונים הנדרשים ואף בהיבט הטכני של הדברים. שנית, העובדה שעותר מסוים עשוי להגיש תביעה אזרחית בעתיד, אינה מעלה ואינה מורידה מכך שיש לאכוף את האיסור לפרסום תעמולת בחירות לא מזוהה. די בכך שהעותר יוכיח שהמסרונים מהווים תעמולה אסורה, על מנת שהאינטרס הציבורי והתכליות שבבסיס דיני התעמולה, יצדיק את חשיפת זהות השולח. שלישית, וכפי שאבהיר להלן, בשלב זה המשיבה 1 לא נדרשת לגלות לעותר עצמו על זהותו של שולח המסרונים, כי אם ליושב ראש ועדת הבחירות, ובכך מתייתרת טענת המשיבה בהקשר זה.

לפיכך הריני מורה כי משיבה 1 תגיש, לא יאוחר מיום 3.3.2020 בשעה 12:00, הודעה משלימה הכוללת את זהות ופרטי הגורמים שהעבירו באמצעותן את המסרונים מושא העתירה (לרבות הפרטים הדרושים להמצאת כתבי בי דין), וזאת במעמד צד אחד, לידי יושב ראש ועדת הבחירות בלבד. לאחר מכן תינתן החלטה נוספת. להשלמת התמונה יצוין כי על-פי החומר שהוגש עולה כי הסוגיה מצויה בטיפול משטרת שנועד למנוע הישנות מקרה זה.

ניתנה היום, ה' באדר התש"ף (1.3.2020).

ניל הנדל

**שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-23**

עמוד 4 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 9195015 العنوان: مجمع بن-غوريون, أورشليم القدس,
טלפון هاتف: 02-6753407, פקס فاكس: 02-5669855 דוא"ל البريد الإلكتروني:

VadatB@knesset.gov.il

אתר האינטרנט الموقع www.bechiroth.gov.il